

plena virtutibus fovebat et cum
plenebatur spiritualiter Ipsa an
te mulieres omnes scitate prece
lente: puto quod intelligit quod nunc
veritatem. Nam alie quidem partes gratia
meminerunt. ipsa autem plena
gratia ab angelo salutatur. **Hec an**
telus. Oratio. Illuc uirga uesse
florida et fructifera maia uir
go beatissima. de qua uincit ille
et singularis flos et fructus pro
ditur. in uirtutum spiritualium genere eru
pit: flos suauissimus emittens
odorem: fructus sapidissimus in
mitens dulcorē. flos cuius uoi
tatis expellit mestitiam: fructus
cuius sacietas uenenam dat letitiam
Benedicta uirga de radice uesse:
uirtus et flos: quod de tali ra
dice ascendit. Benedicta arbor ben
dictus et arboris fructus. Tuo er
go flore me reuere: tuo fructu
ab omni miseria me libera: uirgo
maia in eternum benedicta. amen

De reptione iohannis bap^{te} Ca. iii

Vit autem in di
ebus illis. factus
in diebus hero
dis regis iudee.
sacerdos quidam
noie sachaias
de uita abia: et uxor eius noie

quantum ad obseruanciam ceremonialium:
sine querela. quantum ad obseruanciam
iudicialium: quod pacifice se ad proxi
mos habebant. Et non erat illis
filius propter stilitatem: quod est causa
specialis mulierum. Ex quo apparet
receptio precursoris miraculosa: quod
non fuit tantum per naturam: sed per
naturam gratia diuina adiuta. **T**
Iste herodes de parte ydumeo de
cendens fuit alienigena: et iam cep
trum ablatum fuit de iuda: et
ideo tempus aduentus christi instabat: quod
iacob patriarcha spiritu prophetico sig
num aduentus christi predicant. quod reg
num iudee ad alienigenam translatum
esset dicens. Non auferet ceptrum
de iuda etc. **T** Et sciendum est hic
quod cum moyses uultum instituisse su
um sacerdotem. cui mortuo unus per
ordinem succederet: dauid uolens im
plere cultum domus domini. de xxiiii fa
miliis quod descenderat ab aarone in
stituit uiginti quatuor sacerdotes: su
per quos unus unus maior erat et su
mus omnium: quod dicebat princeps sac
dotum. Instituit etiam ut uicissim mi
nistrantes per ebdomadam a sabbo
usque ad sabbatum tempore uias sue
singuli castimoniae student: nec
interim in domum ipsam intraret:
sed in domiciliis circa templum

msw. 001A

alte Nr. 352.

Calixtus, Gg. mit

Sammlung mit insges. 67 Disputationen
philosophischen Inhalts, darunter sind
einige mathematische.

Herman. Conringus
c. 15. 15. c. XL.

F. III. 6.

25
27
31
41
57
61
71
81
91
101
111
121
131
141
151
161
171
181
191
201
211
221
231
241
251
261
271
281
291
301

38
F S A G O G E

P O R P H Y R I A N A

CERTIS THESISIBVS INCLVSA

ET ADDISPVTANDVM IN ALMA

Academia VVitebergensi proposita

Præside

M. Iacobo Martini Halberstad:

Respondente

Christophoro Nauvverck,

Sorvigense.

Ad diem 19. Decembris.

VVITEBERGÆ,
Typis VVolfgangi Meissneri,

clō 1ō XCIII.

T H E S I S.

1.

I omnes res in toto hoc universo conten-
te suum proprium appetunt bonum; sic
& mens nostra naturali propensione
ad sui perfectionem ducitur.

2.

Perfectio hæc in nullo alio quam in uniuersi ^out & ge-
neris veritate consistit, imo ipsa est veritas, In hac enim
acquisita ut in fine summo & ultimo acquiescit.

3.

Veritas hæc cum in intimis rerum thalamis occulta
& abscondita delitescit, nec menti statim obuia discursus
græcis δ'ιστορία dicto, qui est Syllogismus naturalis, utitur.

4.

Discursus autem hic & naturalis Syllogismus rudis
& imperfectus, arte est informandus, arte quidem Logica,
qua propterea Logica ab Aristotele dicitur, quod discursum
hunc rationis ad veritatem dirigat.

5.

Ad veritatem dirigat universam, non enim in una
re, sed omnibus quibus homines instruimur occupata est.

6.

Ad veritatem hanc dirigat Syllogismo organo peculia-
ri & præcipuo, qui Logico est, quod Architecto amussis &
canon.

7.

Cum

Cum a. triplex mentis nostra sit operatio: simplicia nempe apprehendere, eadem componere, & compositis discurre-
rere; Logica, cum sit informatrix rationis, ita se accommo-
det, ut primum doceat, qua ratione simplices illae notiones
per mentem à rebus individuis & singularibus abstracta has
biles ad prædicandum fiant, ut ita in primis rerum notioni-
bus secunda efformentur. Secundo ut doceat quomodo
notiones hæc sint componenda, ut fiat Enunciatio, qua alis
quid aiat aut neget. Et tandem quomodo legitima proposi-
tionum connexio syllogismum pariat.

8.

Ergo minus utiliter & cum fructu, ad Syllogismum
priusquam non de Enunciationibus, neq; ad has, priusquam
non de simplicibus Noëmatibus agatur, possumus progredi.

9.

Ut a. primas simplices rerum notiones ad prædican-
dum aptas & habiles reddat Logicus, illisq; secundas simpli-
ces imponat, totam rerum universitatem à Metaphysico mu-
tuatur.

10.

Illam certis quibusdam titulis & classibus distinguit,
distinctaq; sua facit.

11.

Classes & titulos hos uno nomine appellat κατηγορήματα
seu prædicabilia, quia prædicari possunt

12.

Prædicabilia a. sunt tituli seu classes quibus ceu gradibus
simplicibus res seu rerum simplices notiones prima in prædi-
camentis collocatæ distinguuntur, & ostenditur quomodo de
alijs prædicari possint.

A 2 Præ

13.
Prædicari dicimus id, quod de altero dicitur vel alteri
attribuitur. Unde id cui tribuitur & de quo dicitur, dicitur
subijci.

14.
Tituli hi numero quinq; sunt: Genus, Species, Differentia,
Proprium, Accidens.

15.
Genus logicum est simplex ac pluribus & specie differē-
tibus communis natura de quibus prædicatur in: Quid est.

16.
Genus hoc dividitur in γενικώτατον seu generalissimum &
ὑπάλληλον seu subalternum.

17.
Genus generalissimum est, quod semper & tantum genus
est, quod summum dicitur, quia habet in suo ordine non su-
perius, cuius respectu fieri posset species.

18.
Genus subalternum est, quod modo genus modo species
est. Genus quidem inferiorum species superiorum.

19.
Tota generis ratio in singulis speciebus est communis.

20.
Hinc in genere multa involvuntur diversitates.

21.
Species enim sub uno genere sunt distinctæ, diversæ &
contrariæ. Unde causa erroris & confusionis argui potest.

22.
Species est simplex & communis quædam natura subor-
dinata generi, de qua genus prædicatur in quæstiōe: Quid est.
Spe-

^{23.}
Species itidem duplex est εἰδὸς εἰδικώτατος & εἰδὸς ὑπ᾿ ἄλλου.

^{24.}
Species specialissima est quæ semper tantum species est & prædicatur de pluribus numero differentibus.

^{25.}
Numero seu ἀριθμῷ differre dicuntur Individua.

^{26.}
Unde Individuum definitur τὸ δὲ τι ἀριθμῷ ἐπὶ ἑνὶ quid numero seu res singularis, quæ à genere generalissimo longissime remota est, quæq; dividi distrabiq; non potest ut maneat una res in suo esse.

^{27.}
Ex definitione hac duæ resultant Individui conditiones. Prior Quod in se non sit divisum. Posterior. Quod ab alio quocumq; sit divisum.

^{28.}
Subalterna species est quæ est species & genus. Species superioris generis. Genus inferioris speciei.

^{29.}
Notandum, quod species & genus ejusdem sint prædicamenti. Quæcumq; enim sunt in diversis prædicamentis non possunt esse vel genera vel generum species.

^{30.}
Hic quæri posset utrum genus speciebus sit prius. Respondetur quod ita. Genus enim tanquam causa speciem constituit, partemq; essendi tribuit. Per genus simul definitur.

^{31.}
Genus quidem à suis speciebus abstrahitur & ex illis colligitur, manet tamen prius speciebus ratione & cognitione. Facit enim ad speciei intelligentiam.

A 3 Dif.

32.

Differentia generaliter definiri potest qua aliquid ab aliquo distinguitur.

33.

Differentia duplex sunt accidentales & Specifica.

34.

Accidentales sunt quae à proprijs & accidentibus petuntur.

35.

Accidentales sunt vel separabiles vel inseparabiles, de quibus agetur in quarto & quinto predicabili.

36.

Hac omnia generaliter differentia loco sumi possunt. Specialiter vero differentia dicitur, de qua hic in tertio predicabili agitur, & Specifica nuncupatur, natura simplex: ejusdem speciei, individuis omnibus communis, quae cum genere certam constituit speciem & de specie quaeritur in quale est.

37.

Διαφορά pro distincto respectu consideratur dupliciter vel συσπτική quae generi addita, speciem constituit, vel διασπτική quae genus in species dividit.

38.

Triplex hic discrimen differentiae & generis notandum venit. 1. Genus de pluribus predicatur quam differentia. Cum enim res distinguit non convenit omnibus generis speciebus. 2. Differentia quidem aequae atque genus rei est essentialis.

sentialis pars, interim tamen hoc magis exponit, quid res seu species sit, quam differentia. Differentia enim tantum generis interventu predicatur de specie in Quid. 3. Differentia significat qualitatem quādam generis, genus a. non differentia.

39.

Proprium prout quartum predicabile constituit simplex est & accidentaria natura, siue accidens quoddam: omnibus ejusdem speciei individuis commune: specificam differentiam tanquam effectus causam necessario consequens: ideoque necessario & semper inherens, predicatur de specie in quale.

40.

Alias proprium quadrupliciter sumi solet. 1. Quod soli alicui speciei accidit, licet non omni ejus individuo, ut Medicum esse.

41.

2. Quod accidit omni speciei Individuo, sed non soli verum & alijs diversae speciei, ut bipedem esse.

42.

3. Quod soli & omni & aliquando hoc est, quod convenit soli speciei & omni ejus individuo, sed non semper, ut canescere.

43.

4. De quo hic in presentia loquimur & quartum constituit predicabile, modoque est definitum.

44.

Proprietas hac necessario & incommutabiliter subiecto inheret, ut nullo tempore mens, etsi proprium à subiecto separat, fingere tamen in eo contrarium possit, nascitur enim ex intima rei essentia.

Accidens

45.

Accidens est quod abest & adest citra subjecti corruptionem, de quo predicatur in Quale non conversum.

46.

Estque separabile vel inseparabile.

47.

Separabile est quod re ipsa separari potest.

48.

Inseparabile quod non potest re ipsa separari.

49.

Simplicium horum categorematum cognitio confert ad discernendum gradus vocabulorum in serie cuiusque predicamenti, prosuntque ad rem recte beneque definiendam & dividendam, &c.

Corollaria.

1. Genus itemque species extra mentem & absque primis notionibus nihil sunt.
2. Plures una rei differentia specifica dari non possunt.
3. Genus & totum differunt.

Questiones.

1. An totum possit distingui a partibus?
2. Individuum vagum quid sit?
3. Individuum vagum an sit individuum?
4. An Accidens inseparabile contingat abesse vel adesse stante subjecto, affirmatur.
5. An Mors, combustio, & huiusmodi corruptiones dici possint accidentia & in quinto predicabili considerari.
6. An accidens extra subjectum sit aliquid.

F I N I S.

Carolo in Belen...
Sua...
Sua...

94 A 7363

ULB Halle

3

002 826 550

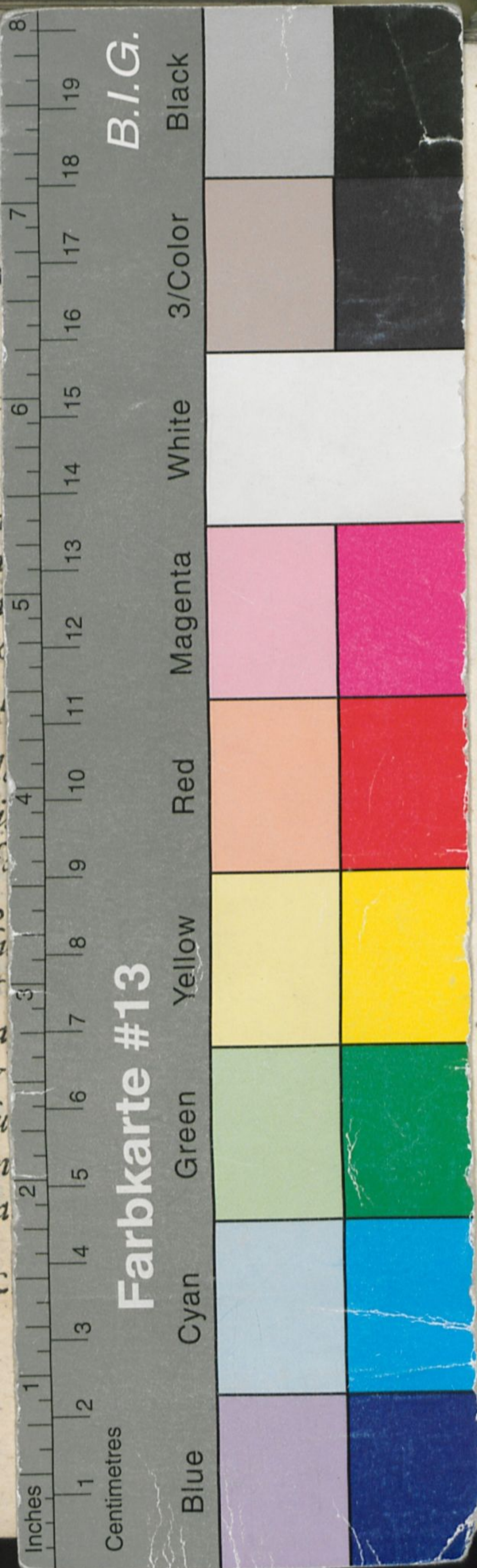
Sb.

V. 17

Einige in der Sammlung...

visibile voluit ex uirgine sumere: con-
grue debuit corporali specie apparere
formavit autem angelus corpus
sibi lucidum: quod secundum Augustinum facie
rutilans et veste choruscans uir-
gini apparuit. Conuenienter uero
uirgini annuntiatur incarnatio ubi:
ut scilicet prius ipsum incipiat me-
te quam carne. **M**utans ergo
angelus nomen eue. dicit uirgini
aue: indicans eam ab omni uel
beram. **Q**ue bene gratia plena di-
citur: quod alijs ad mensuram gratia
datur: hec autem sola gratia
quam nulla alia meruerint conse-
cuta est: ut gratie impleretur
auctore. **Q**ue cum gratia plena sit.
prius etiam quam concipiat: post concep-
tionem quantum dei habundat gratia
quous cogitare possit. **U**nus uerum
Et bene plena: quod ceteris per partes
prestatur gratia: maiore uero simul
se totam infudit gratie plenitudo:
uere gratia plena: per quam largo sancti
spiritus umbra perfusa est omnis
creatura. **Q**ue celis dedit gloriam.
terris deum pacemque refudit: fidei
gentibus finem uicibus: uite ordinem.
moribus disciplinam. **D**icitur
quous ei dominus tecum. scilicet sit in uen-
tre. qui tecum est in animo: adimpleat
ventrem. qui adimplet mentem.

quod et si tota saluatio angelus in se
uirgini gratissima: ista tamen clarissima
dominus tecum potissime eam delectat
ideo singulari deuotione dicitur de eam
licet enim iam eam in uirgine: non enim
tamen misit nuncium: quod modo singulari uo-
luit esse secum. **H**ec etiam sola pre-
omnibus mulieribus et super omnes mu-
lieres benedicta predicatur. **C**um
mulier subiaceret maledictioni dei
ut legis: nam corrupta subiaceret ma-
ledictioni dei qui ait. **I**n dolo con-
cepisti: uirgo maledictioni legis in qua
erat. **M**aledicta sterilis: sed in maiore
utrumque maledictum uitauit: maledic-
tionem dei. quod uirgo promissit: maledic-
tionem legis: quod filium habuit. **U**nde
ipsa primicia uirginum dum primo
uirginitate sua de obtulit maledic-
tionem legis aboleuit: et merito benedicta
dicitur: per quam mundus a maledic-
tione liberatur. **E**t notandum
quod super hac saluationem nunquam ho-
mo uenire ualebit: nec alijs
excellentijs dulcis et gratia beatam
uirginem saluare potit: quia hac sa-
luatione quam ipse deus per dicitur
et per angelum ei destinauit. **I**n
uobis singularis dulcissima implen-
tur misteria. **N**am deus per eam
sua omnipotentia confirmat: ut
esset immunis ab omni uel

31
F S A G O G E
P O R P H Y R I A N A
CERTIS THESISIBVS INCLVSA
ET ADDISPVTANDVM IN ALMA
Academia VVitebergensi proposita

Præside

M. Iacobo Martini Halberstad:

Respondente

Christophoro Nauvverck,
Sorvigense.

Ad diem 19. Decembris.

VVITEBERGÆ,
Typis VVolfgangi Meifsneri,

clō 1ō XCIII.